

Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne na przykładzie elektronicznej rejestracji pojazdów

Computerization of the Activities of Entities Performing Public Tasks. Example of the Electronic Vehicle Registration

The progressing process of computerization encompasses newer fields of functioning of public entities leading to the improvement of the realization of administrative activities, among other things in offices handling public administration organs. Its range also covers activities connected with the electronic registration of vehicles, resulting in (recent times) a wave of criticism caused by starting a new version of the telecommunication and data system designed to handle the objective process. The author describes the legal grounds of the electronic registration of vehicles and establishes the tools intended for its „implementation”.

Katarzyna Tomaszewska

*doktor nauk prawnych
Uniwersytet Wrocławski*

ORCID – 0000-0003-4024-0036

Słowa kluczowe:
informatyzacja, rejestracja, pojazdy, środki komunikacji elektronicznej

Key words:
Computerization, registration, vehicles, electronic communication means

<https://doi.org/10.36128/priw.vi37.139>

1. Pojęcie i znaczenie procesu informatyzacji

Utożsamiany z elektroniczną papierowej wersji dokumentów proces informatyzacji nabiera współcześnie coraz większych rozmiarów oraz coraz większego znaczenia¹. Bez wątpienia przenoszenie danych do płaszczyzny elektronicznej (nienamacalnej) stanowi naturalny i pożądany rezultat postępującego rozwoju technologicznego i ewolucji technicznej w państwie². Pozostaje

-
- 1 Kajetan Wojsyk, „Informatyzacja rejestrów publicznych a bezpieczeństwo państwa”, [w:] *Rejestry publiczne. Jawność i interoperacyjność*, red. Agnieszka Gryszczyńska (Warszawa: C. H. Beck, 2016), 192.
 - 2 Wojsyk, „Informatyzacja rejestrów publicznych a bezpieczeństwo państwa”, 200.

w ścisłym związku z rozwojem społeczeństwa informacyjnego, społeczeństwa XXI wieku. Jak słusznie zauważył Jarosław Dobkowski współczesna młodzież nie wyobraża już sobie życia bez komputerów, bez posługiwania się dokumentami elektronicznymi, bez możliwości przetwarzania, przechowywania, wysłania i odbierania danych poprzez sieci teleinformatyczne³. Będące istotnym motorem zmian społeczno- ekonomicznych technologie informacyjno-komunikacyjne wpływają coraz silniej na działania organów administracji publicznej i organów wymiaru sprawiedliwości, stając się impulsem do wprowadzania rozmaitych zmian w obszarze ich struktury oraz funkcjonowania⁴. Elementem łączącym niniejsze podmioty z punktu widzenia procesu informatyzacji jest realizacja zadań publicznych, czego wyrazem są uregulowania ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁵ (dalej zw. u.i.d.p.r.z.p.)⁶. Zarówno ten proces, jak i elementy pozostające w ścisłym związku z jego wdrożeniem, nie rzadko budzą szereg zastrzeżeń, wątpliwości i obaw po stronie żyjących w danym miejscu i czasie jednostek. Dzieje się tak w szczególności wówczas, gdy obejmuje swoim zakresem nowe dziedziny administracji publicznej, nie osiągając przy tym spodziewanych i co ważniejsze najczęściej uprzednio zapowiadanych rezultatów. Taki stan rzeczy nie powinien przesadnie zaskakiwać, albowiem „wszystko, co nowe” wymaga przystosowania do nowych warunków

- 3 Jarosław Dobkowski, „»Personalne« rejestry teleinformatyczne w gminie a ochrona praw jednostki”, [w:] *Wybrane aspekty informatyzacji w samorządach a zasada dobrej administracji*, red. Magdalena Sitek, Piotr Benedykt Zientarski (Warszawa: Kancelaria Senatu, 2019), 36.
- 4 Karolina Jastrzębska, *Elektroniczna administracja jako narzędzie wdrażania zmian organizacyjnych*, (Warszawa; CEDEWU, 2018), 36; por. Ulrich Sieber, „The Emergence of Information Law”, [w:] *Law, Information and Information Technology*, red. Eli Lederman, Ron Shampira (Haga: Kuwer Law Intenational, 2001), 14 i n.
- 5 Dz. U. z 2020 r., poz. 346 ze zm.
- 6 Zob. też Tadeusz Burczyński, *Elektroniczna wymiana informacji w administracji publicznej* (Wrocław: Presscom, 2011), 1 i n. Paweł Podrecki, *Prawo Internetu* (Warszawa: Lexis Nexis, 2004), 1 i n.; *X- lecie CBKE. Księga pamiątkowa z okazji dziesięciolecia Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej i Studenckiego Koła Naukowego - Blok Prawa Komputerowego* red. Ewa Galewska, Sylwia Kotecka (Wrocław: Oficyna Prawnicza, 2012), 1 i n.; *Prawne i ekonomiczne aspekty komunikacji elektronicznej*, red. Jacek Gołaczyński (Warszawa: Lexis Nexis, 2003); *Informatyzacja postępowania sądowego i administracji publicznej*, red. Jacek Gołaczyński (Warszawa: C. H. Beck, 2010), 1 i n.; *E-administracja*, red. Dariusz Szostek (Wrocław: Presscom, 2009), 1 i n.

i okoliczności. Nie bez znaczenia pozostaje również konieczność przyzwyczajenia się tzw. drugiej strony – tej która w założeniu ma odnieść najwięcej korzyści z wprowadzanych dla niej udogodnień.

W samym uzasadnieniu do projektu u.i.d.p.r.z.p. podkreślono, że: „informatyzacja ma przyczynić się do osiągnięcia takiego stanu technicznego sprzętu i oprogramowania systemów teleinformatycznych używanych przez różne podmioty do realizacji zadań publicznych, który umożliwi współpracę systemów teleinformatycznych oraz stworzy normatywne ramy funkcjonowania elektronicznej administracji (...)”⁷. Punkt ciężkości w obrębie przedmiotowego procesu został położony na zautomatyzowanie większości czynności realizowanych w urzędach, na wykorzystanie systemów teleinformatycznych umożliwiających gromadzenie i przesyłanie danych (danych elektronicznych) w rozmaitych kierunkach do podmiotów publicznych, od podmiotów publicznych, jak również pomiędzy samymi podmiotami publicznymi⁸. W identyfikowaniu procesu informatyzacji nie bez znaczenia pozostaje również posługiwanie się środkami komunikacji elektronicznej dla potrzeb sprawnego porozumiewania się, co wykazuje związek z coraz powszechniejszym określeniem G2C (Government to Customer) obrazującym współczesne relacje pomiędzy administracją a jednostką – jej klientem⁹. W swoim założeniu informatyzacja ma przyczynić się do usprawnienia funkcjonowania podmiotów publicznych, ulepszenia i przyspieszenia realizacji zadań publicznych, a z punktu widzenia przeciętnej jednostki ma sprzyjać szybszemu i operatywnemu załatwianiu spraw w urzędach obsługujących organy władzy publicznej¹⁰.

Zawartość art. 2 ust. 1 pkt 1 u.i.d.p.r.z.p. determinuje katalog podmiotów w obszarze, których działalności uwidacznia się proces informatyzacji. Jego obecność pociąga za sobą szereg zobowiązań dotyczących m.in.: używania do realizacji zadań publicznych systemów teleinformatycznych spełniających minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych oraz zapewniających interoperacyjność systemów na zasadach określonych w Krajowych

7 Czesław Martysz, Grażyna Szpor, Kajetan Wojsyk, *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz* (Lex, 2017); Elżbieta Darmorost, *Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne* (Lex, 2017).

8 Zob. też w przedmiocie wykorzystania systemów teleinformatycznych: Jarosław Dobkowski, „Rejestry publiczne o charakterze personalnym prowadzone w systemie teleinformatycznym i administracyjne prawo dowodowe” *CASUS*, nr 91 (2018): 63.

9 Jastrzębska, *Elektroniczna administracja jako narzędzie wdrażania zmian organizacyjnych*, 36.

10 Grzegorz Sibiga, „Informatyzacja administracji publicznej” *Edukacja Prawnicza*, nr 3 (2011): 3-7.

Ramach Interoperacyjności, prowadzenia rejestrów publicznych w sposób zapewniający spełnienie wymagań przewidzianych dla systemów teleinformatycznych i dla rejestrów publicznych, umożliwienie przekazywania informacji z i do rejestru drogą elektroniczną (art. 13 i 14 u.i.d.p.r.z.p). Ponadto systemy teleinformatyczne do prowadzenia rejestracji i przetwarzania informacji, jak również urządzenia umożliwiające wprowadzanie danych do ich zawartości, powinny wypełniać warunki techniczne i organizacyjne przewidziane dla działalności związanej z przetwarzaniem danych osobowych¹¹.

W ramach wspomnianego katalogu podmiotowego swoje miejsce odnajdą również organy jednostek samorządu terytorialnego – terenowe organy administracji publicznej jako równoprawne, choć zdecentralizowane podmioty władzy publicznej. Z punktu widzenia prowadzonych rozważań istotne znaczenie posiada działalność starosty (organu samorządu terytorialnego w powiecie), wyjątkowo prezydenta (w mieście na prawach powiatu), pozostająca w ścisłym związku z ustawowym kształtowaniem zasad i warunków uczestnictwa w ruchu drogowym przez uprawnione do tego jednostki. Podstaw prawnych dla kompetencji starosty w omawianym zakresie należy poszukiwać w regulacjach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (dalej zw. u.p.r.d.)¹². „Rejestracja pojazdu czyniona na użytek dopuszczenia pojazdu do ruchu dokonywana jest na podstawie przepisów prawa administracyjnego”¹³. W myśl art. 73 ust.1 u.p.r.d. rejestracji dokonuje (na wniosek właściciela) starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę), wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice oraz nalepkę kontrolną. Sposób przeprowadzenia czynności rejestracyjnych został określony treścią obowiązującego od 1 stycznia 2018 roku Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych (dalej zw. r.r.i.o.p.t.r. lub również jako nowe rozporządzenie¹⁴). Uprzednim aktem,

- 11 Por. Maciej Kołodziej, „Stanowisko komputerowe na którym przetwarzane są informacje chronione w tym dane osobowe”, *Informacja w administracji publicznej*, nr 4 (2016) (Legalis, 2021).
- 12 Dz. U. z 2021 r., poz. 450; zob. szerzej: Wojciech Kotowski, *Prawo o ruchu drogowym*. Komentarz (Lex, 2017); Łukasz Malinowski, *Prawo o ruchu drogowym* (Lex, 2017); Ryszard A. Stefański, *Prawo o ruchu drogowym* (Lex: 2017).
- 13 Wyrok NSA z dnia 22 stycznia 2020 r., I OSK 1319/18, CBOSA, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4FEDB69A83> [dostęp: 28.03.2021]. wyrok NSA z dnia 2 stycznia 2020 r., I OSK 1558/18, CBOSA, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/4BED01DDB8> [dostęp: 29.03.2021], wyrok NSA z dnia 22 stycznia 2020 r., I OSK 2305/18, CBOSA, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/DEF6357C59>. [dostęp: 28.03.2021].
- 14 Dz. U. z 2017 r., poz. 2355 ze zm.

który regulował wspomnianą materię było Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 lipca 2002 roku w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (dalej zw. r.r.i.o.p.¹⁵). Określeniu elementów procesu informatyzacji, prawidłowości ich regulacji oraz ustaleniu rozbieżności z uwagi na zawartość treściową tzw. nowego rozporządzenia i uprzednio obowiązującego, poświęcone jest niniejsze opracowanie.

2. Proces informatyzacji w świetle uregulowań ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym

Rozpoczynając rozważania w pierwszej kolejności należy wskazać, że występujący w obrębie działalności związanej z dopuszczaniem zarówno zainteresowanych jednostek, jak i ich pojazdów do ruchu drogowego proces informatyzacji posiada szeroko zakreślony obszar obowiązywania. Obejmuje swoimi ramami szereg rozmaitych zagadnień, choć aspekt elektronicznego rejestrowania pojazdów jako bezwzględny warunek do spełnienia przez zainteresowanych wysuwa się na pierwszy plan, przy uwzględnieniu zawartości uregulowań u.p.r.d. oraz z uwagi na potencjalne korzyści, jakie przynosi właścicielom pojazdów.

Uwzględniając jednak całokształt uregulowań u.p.r.d. zasadne wydaje się wyróżnienie również następujących aspektów procesu informatyzacji. Chodzi w tym wypadku o:

1. Istnienie Centralnej Ewidencji Kierowców oraz Centralnej Ewidencji Pojazdów (prowadzonych w systemie teleinformatycznym) oraz udostępnianie danych w nich zgromadzonych za pomocą urządzeń teletransmisji danych, środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu systemu teleinformatycznego, jak również za pośrednictwem usług sieciowych w celu ponownego wykorzystywania danych;
2. Elektroniczne „wnioskowanie” o udostępnienie danych z ewidencji – przedkładanie wniosku w postaci elektronicznej opatrzonego odpowiednio kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym;
3. Przekazywanie sprawozdań opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji przez organy oraz podmioty obowiązane do pobierania i przekazywania opłaty ewidencyjnej;
4. Istnienie Centralnej Ewidencji Posiadaczy Kart Parkingowych (prowadzonej w systemie teleinformatycznym) i automatyczne uzupełnianie danych przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję oraz udostępnianie danych z wykorzystaniem urządzeń teletransmisji danych;

15 Dz. U. z 2016 r., poz. 1038.

5. Dopuszczalność prowadzenia w postaci elektronicznej ewidencji tablic rejestracyjnych;
6. Dopuszczalność prowadzenia w systemie teleinformatycznym rejestru przedsiębiorców odpowiedzialnych za produkcję tablic rejestracyjnych;
7. Istnienie referencyjnego, prowadzonego w systemie teleinformatycznym katalogu marek oraz typów pojazdów homologowanych oraz pojazdów dopuszczonych do ruchu na terytorium RP i udostępnianie danych z jego zawartości za pomocą systemu teleinformatycznego;
8. Istnienie Krajowego Punktu Kontaktowego prowadzonego za pomocą systemu teleinformatycznego przy Centralnej Ewidencji Pojazdów oraz zagwarantowanie wymiany danych z jej zawartości przy pomocy urządzeń teletransmisji danych z wykorzystaniem szczególnego oprogramowania, o którym mowa w art. 15 ust. 1 Decyzji Rady 2008/616/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie wdrożenia decyzji 2008/615/WSiSW, w sprawie identyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej¹⁶.

Przedstawione powyżej elementy zostały wprost wyodrębnione przez ustawodawcę na gruncie uregulowań u.p.r.d.

3. Informatyzacja procesu związanego z rejestrowaniem pojazdów

Inaczej sytuacja wygląda, jeśli chodzi o zagadnienie elektronicznej rejestracji pojazdów. W ustaleniu bowiem jej przebiegu zawartość u.p.r.d. nie jest wystarczająca. Należy w tym przypadku sięgnąć do r.r.i.o.p.t.r. Treść wskazanego aktu wykonawczego uwidacznia występowanie procesu informatyzacji w obrębie działalności rejestracyjnej pojazdów w związku z:

1. Elektronicznym komunikowaniem się podmiotów publicznych – organów administracji publicznej (krajowych i zagranicznych) w zakresie przekazywania i otrzymywania danych;
2. Elektronicznymi czynnościami rejestracyjnymi realizowanymi przez właściwy organ administracji publicznej. W obrębie niniejszej grupy można wyróżnić czynności rejestracyjne dwojakiego rodzaju:
 - A) czynności zmierzające do przeprowadzenia rejestracji lub jej towarzyszące, umożliwiające rozpoczęcie przedmiotowej procedury, w szczególności jej rozpoznanie i podjęcie aktywności wskutek wnioskowania zainteresowanego. Chodzi w tym wypadku o niewyartykułowane w sposób wyraźny w u.p.r.d następujące działania organu: przyjmowanie m.in. „elektronicznego” wniosku o rejestrację pojazdu; pobieranie, weryfikacja, wyjaśnianie niezgodności

16 Dz. Urz. UE L 210 z dnia 6 sierpnia 2008 r., 12.

danych i wprowadzanie do elektronicznej ewidencji pojazdów danych o pojeździe i o jego właścicielu¹⁷;

- B) tzw. właściwe czynności rejestracyjne występujące po stronie organu administracji publicznej, choć „elektroniczny” charakter rejestracji pojazdu nie jest taki oczywisty, jeśli uwzględnimy zawartość uregulowań u.p.r.d. oraz r.r.i.o.p.t.r. Sam ustawodawca w treści u.p.r.d. nie artykułuje wprost i wyraźnie, że zarejestrowanie pojazdu sprowadza się do wydania decyzji administracyjnej, sam zaś dowód rejestracyjny jest „ (...) dokumentem urzędowym stanowiącym rezultat uprzedniego władczego rozstrzygnięcia, to forma konkretyzacji u.p.r.d. przybierająca postać namacalnego dokumentu, którego wydanie następuje wskutek czynności materialno-technicznych organu administracji publicznej¹⁸. Treść § 11 r.r.i.o.p.t.r. wskazuje, że organ rejestracyjny wydaje decyzję o rejestracji pojazdu przy wykorzystaniu stosownego formularza określonego w załączniku¹⁹. Nie przesądza przy tym o dopuszczalności lub o odrzuceniu formy dokumentu elektronicznego. Nie bez znaczenia pozostaje jednak fakt, że wedle treści nowego rozporządzenia zachodzi konieczność zachowania warunków określonych treścią ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego – dalej zw. k.p.a.²⁰) w procesie obsługiwnia „elektronicznych” wniosków m.in. o rejestrację pojazdu. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na regułę wypływającą z całokształtu uregulowań k.p.a., wedle której uczestnik postępowania m.in. na skutek przyjętej metodyki swojego wnioskowania (choć następuje to w odwrotnej kolejności) wybiera zarówno formę załatwienia sprawy (elektroniczną, tradycyjną), jak i sposób komunikacji (elektroniczny, nieelektroniczny) z organem²¹ (zob. art. 39 (1) k.p.a.). Ponadto nie należy zapominać, że czynności rejestracyjne oraz czynności związane z wyrejestrowywaniem pojazdów

-
- 17 Artur Mezglewski, Monika Nowikowska, Justyna Kurek, *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz* (Legalis, 2021).
- 18 Decyzja SKO we Wrocławiu z dnia 25 października 2005 r., SKO 4143/28/05 (Lex, 2021), Zbigniew Leoński, *Materialne prawo administracyjne* (Warszawa: C. H. Beck, 2009), 146.
- 19 Zob. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2018 r., II SA/Gd 856/17, CBOSA, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/E51440A2A8>, [dostęp: 28.03.2021].
- 20 Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.
- 21 Grzegorz Sibiga, *Stosowanie technik informatycznych w postępowaniu administracyjnym ogólnym* (Legalis, 2021).

są przeprowadzane przy uwzględnieniu uregulowań u.p.r.d., k.p.a. oraz przepisów szczególnych (zob. też art. 104 § 1, art. 107 § 1 k.p.a, art. 109 § 1 w związku z art. 14 § 1 k.p.a.). Na szczególną uwagę w tym miejscu zasługują poglądy Jarosława Dobkowskiego odnoszące się do bezpośredniej oraz pośredniej recepcji stosowania przepisów o ogólnym postępowaniu administracyjnym na gruncie ustaw zaliczanych do materialnego prawa administracyjnego.²²;

3. Elektronicznymi czynnościami podejmowanymi przez podmiot wykazujący chęć zarejestrowania pojazdu (właściciela).

W zakresie pierwszego z przedstawionych powyżej zagadnień procesu informatyzacji należy zwrócić uwagę na zawartość uprzednio obowiązującego § 3 ust. 2a – 2d r.r.i.o.p., który ze względu na swoją niejasność wyrazu powodował wątpliwości interpretacyjne. Chodzi w tym wypadku o elektroniczną postać dokumentacji przekazywanej (a ściślej mówiąc możliwej do przekazania) organom rejestrującym. Istotną uwagę należy zwrócić na fakt posługiwania się w treści aktu wykonawczego pojęciem elektronicznej postaci dokumentu, a nie pojęciem dokumentu elektronicznego – formą elektroniczną dokumentacji. W myśl art. 3 pkt 2 u.i.d.p.r.z.p. dokumentem elektronicznym jest zbiór danych, który stanowi odrębną całość znaczeniową, uporządkowany w określonej strukturze wewnętrznej, zapisany na informatycznym nośniku danych²³. Podobnego definiowania nie można było (nie można) odnaleźć, jeśli chodzi o elektroniczną postać dokumentu. Takie samo stanowisko trzeba było przyjąć, jeśli chodzi o przekazywanie danych drogą elektroniczną. Pomimo braku wyraźnego określenia niniejszej materii owa elektroniczna postać dokumentacji prowadziła w rzeczywistości do wykorzystywania środków komunikacji elektronicznej w procesie komunikowania danych i przekazywania żądań przez jednostki zainteresowane podmiotowi publicznemu. Chodzi w tym wypadku o środki komunikacji elektronicznej, o których mowa na gruncie ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (u.ś.u.d.e)²⁴. Tego rodzaju sytuacja (budząca niejasności interpretacyjne) zmieniła się wraz z wejściem w życie r.r.i.o.p.t.r.. W miejscu bowiem uprzednio występującego rozdziału określonego jako: „Rejestracja pojazdów drogą elektroniczną”, pojawił się rozdział zatytułowany: „Rejestracja (...) pojazdów środkami komunikacji elektronicznej”. Odwołuje się on w swej treści do konkretnych, ustawowo, określonych sposobów elektronicznego komunikowania

22 Zob. szerzej: Jarosław Dobkowski, „Czynności materialno-techniczne w rejestracji stanu cywilnego a kodeks postępowania administracyjnego” *Metryka*, nr 1(2018): 40-41.

23 Zob. szerzej: Błażej Kwiatek, *Dokument elektroniczny w ogólnym postępowaniu administracyjnym* (Lex, 2021).

24 Dz. U. z 2020 r., poz. 344.

się jednostki z podmiotami publicznymi. Przez środki komunikacji elektronicznej należy bowiem rozumieć rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych pomiędzy systemami teleinformatycznymi. W szczególności zaś jest to poczta elektroniczna (art. 1 pkt 5 u.ś.u.d.e).

Od strony przedmiotowej wspomniana powyżej wymiana danych – danych o charakterze elektronicznym, przekazywanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej obejmuje dowód odprawy celnej oraz potwierdzenie zapłaty akcyzy. Są one przesyłane organowi rejestrującemu przez właściwy organ celny oraz przez organ właściwy w zakresie wydawania akcyzy (§ 3 ust. 3 i ust. 4 r.r.i.o.p.t.r.). Stosownie do zawartości przywołanych uregulowań, przedstawiony aspekt informatyzacji uwidacznia korzyści występujące po stronie bezpośrednich zainteresowanych – właściciele pojazdów objętych obowiązkiem rejestracyjnym. Dostarczenie bowiem dokumentacji za pomocą „mechanizmów” komunikacji elektronicznej pomiędzy systemami teleinformatycznymi przy pomocy usługi sieciowej do systemu teleinformatycznego organu celnego (organu w sprawach akcyzy) zwalnia właścicieli pojazdów z dodatkowego zobowiązania. Dotyczy to braku konieczności dołączania na etapie wnioskowania dowodu odprawy celnej bądź potwierdzenia zapłaty akcyzy do formularza wniosku kierowanego do organu rejestrującego (§ 3 ust. 5 i ust. 6 r.r.i.o.p.t.r.). „Elektroniczne przesyłanie danych” następuje w sposób gwarantujący integralność, autentyczność niezaprzeczalność operacji stosownie do zawartości Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych²⁵.

Podobnie sytuacja wygląda, jeżeli chodzi o zawartość ust. 7 w § 3 r.r.i.o.p.t.r. Na jego płaszczyźnie mowa jest bowiem o elektronicznym potwierdzeniu danych wskazujących na to, że pojazd był już zarejestrowany. Warto przy tym zauważyć, że dopuszczalność uzyskania elektronicznego potwierdzenia danych przez organ rejestracyjny w przypadku utraty albo zniszczenia dowodu rejestracyjnego (lub jego części) za granicą, zawiera się w ogólnym kwalifikowaniu elektronicznego komunikowania się podmiotów publicznych i pozostaje w ścisłym związku z pozyskiwaniem danych występujących w postaci elektronicznej, za pomocą odpowiedniego systemu teleinformatycznego. Samodzielnie pozyskane, elektroniczne potwierdzenie danych od organu działającego za granicą, zastępuje zaświadczenie wystawione przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji, potwierdzające dane zawarte w utraconym dokumencie.

25 Dz. U. z 2017 r., poz. 2247.

Zakres drugiego z zagadnień wchodzących w skład omawianego procesu informatyzacji obejmuje prowadzenie spraw administracyjnych z zakresu rejestracji pojazdów przy wykorzystaniu mechanizmów zawierających się w ogólnym postrzeganiu komunikacji elektronicznej. W myśl § 15a r.r.i.o.p. rejestracja oraz czynności wyrejestrowania pojazdów mogły odbywać się *również* drogą elektroniczną. Tę drogę sformułowanie dawało wyraz istnienia uzupełniającego rozwiązania oraz jednocześnie dodatkowej możliwości w zakresie doręczania żądań do organu rejestrującego. Jego celowość sprawa- dzająca się do stworzenia dopuszczalności elektronicznego załatwienia sprawy w urzędzie, uwidoczniła dążenie do zaspokojenia oczekiwań społeczeństwa informacyjnego, nierzadko zapracowanego i nieustannie narzekającego na tzw. powolne działanie aparatu administracji publicznej. W odróżnieniu do uprzednio obowiązujących regulacji zawartość r.r.i.o.p.t.r. wskazuje na rezygnację z podkreślenia drugorzędного (uzupełniającego) charakteru czynności dokonywanych (możliwych do zrealizowania) elektronicznie. Co jednak ważne sama treść § 22 r.r.i.o.p.t.r. nie odnosi się do elektronicznych czynności rejestracyjnych organu administracji publicznej. Mowa jest bowiem w sposób ogólny o obsłudze wniosków przedkładanych przez zainteresowanych elektronicznie²⁶. Dopiero dalsza część regulacji oraz kolejne paragrafy r.r.i.o.p.t.r. uwidaczniają, że obsługa wniosków z racji ich dostarczania przy pomocy środków komunikacji elektronicznej posiada tzw. nie-papierowy charakter. Oprogramowanie elektronicznej skrzynki podawczej lub systemu teleinformatycznego rejestracji może zapewnić przekazywanie danych zawartych we wniosku przesyłanym środkami komunikacji elektronicznej do systemu teleinformatycznego rejestracji. Co ważne tego rodzaju sposób uregulowania nie powinien i nie wzbudza współcześnie żadnych wątpliwości. Wystarczająca bowiem jest w tym obszarze zawartość u.i.d.p.r.z.p., która reguluje aspekt wykorzystywania przez podmioty publiczne systemów teleinformatycznych w procesie realizowania zadań publicznych.

Przywołana na gruncie § 15a r.r.i.o.p. droga elektronicznego załatwienia spraw rejestracyjnych, opierała się na istnieniu i wykorzystywaniu funkcji, jakie daje elektroniczny, teleinformatyczny urzędowy publikator – Biuletynu Informacji Publicznej (dalej: BIP). Wedle art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (dalej: u.d.i.p.)²⁷ organ rejestrujący (jako podmiot władzy publicznej) jest zobligowany do prowadzenia BIP i wykorzystywania jego właściwości w zakresie upubliczniania informacji o sprawach publicznych. Co istotne pod rządami uprzednio obowiązującego aktu wykonawczego (powiązany z zasadą powszechnego

26 W myśl § 2 r.r.i.o.p.t.r. w celu rejestracji pojazdu właściciel pojazdu składa do organu rejestrującego wniosek o rejestrację pojazdu na formularzu.

27 Dz. U. z 2020 r., poz. 2176.

udostępniania wiedzy publicznej i objęty zasadą pierwszeństwa trybu bezwnioskowego) elektroniczny biuletyn, z jednej strony stanowił narzędzie komunikowania informacji osobom zainteresowanym oraz instrument umożliwiający przeprowadzenie czynności rejestracyjnych. Funkcjonalność BIP na gruncie r.r.i.o.p. sprowadzała się do:

1. udostępniania informacji: o procedurze składania wniosków drogą elektroniczną i wymaganych dokumentach dołączanych do tych wniosków; o podstawach prawnych i wymaganych opłatach związanych ze składanym wnioskiem; o ustalonej strukturze i formacie danych; o numerze konta, na który dokonywane miały być wymagane przepisami prawa opłaty; o formacie i wymaganej jakości zapewniającej odpowiednią czytelność skanowanych dokumentów, dołączanych do wniosków składanych drogą elektroniczną; o testach akceptacyjnych; o stronie internetowej producenta blankietów; informacje w przedmiocie kierowanych do organu rejestrującego pytań i o udzielonych przez ten organ odpowiedziach;
2. udostępniania wzorów wniosków;
3. udostępniania wydzielonej skrzynki podawczej przeznaczonej do składania wniosków drogą elektroniczną oraz jego załączników.

Zawartość pkt 1 oraz 2 przedstawionej powyżej klasyfikacji w sposób wyraźny odnosiła się do informacji określanych jako wiedza publiczna. Zawierały się one bezsprzecznie w ustawowym postrzeganiu spraw publicznych, o czym stanowi ustawodawca na gruncie art. 1 ust. 1 u.d.i.p. W sposób ściśle określony informacje z pkt 1 i 2 wyczerpywały zawartość art. 6 ust. 1 pkt. 2 u.d.i.p. jako informacje o funkcjonowaniu i o kompetencjach jednego z podmiotów władzy publicznej. Istotne znaczenie z punktu widzenia przeciętnej jednostki – zainteresowanej wymianą danych drogą elektroniczną z organem administracji publicznej, była i jest kwestia udostępniania z jednej strony i z drugiej strony, możliwość wykorzystywania formularzy publikowanych w BIP. Z perspektywy osób określanych potocznie jako „mało z informatyzowani” w pewnym sensie ważnym wydaje się również upublicznianie najczęściej zadawanych pytań i udzielonych na nie odpowiedzi. Przybliża bowiem (może przybliżyć) zainteresowanym sposób załatwienia spraw rejestracyjnych drogą elektroniczną. Jest to możliwe pod warunkiem, że będą oni w stanie uprzednio skorzystać z funkcji, jakie daje im urzędowy-teleinformatyczny publikator (BIP). Taka funkcjonalność BIP, przy uwzględnieniu celowości jego ustanowienia nie budzi żadnych wątpliwości. Pewnego rodzaju nowością w świetle uregulowań r.r.i.o.p. była trzecia z wymienionych powyżej użyteczności elektronicznego biuletynu. Chodziło w tym wypadku o udostępnienie (dostępnego publicznie) środka komunikacji elektronicznej służącego do przekazywania dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu powszechnie dostępnego systemu teleinformatycznego (skrzynki podawczej).

Do wykonywania czynności rejestracyjnych oraz czynności wyrejestrowania organ rejestrujący opracowywał oprogramowanie dla wydzielonej skrzynki podawczej, obsługującej proces przedkładania wniosków oraz skorelowanych z nimi załączników. Stosowane oprogramowanie musiało być kompatybilne z oprogramowaniem interfejsowym systemu teleinformatycznego identyfikowanego jako zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, który zapewnia przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci telekomunikacyjne, za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne²⁸. Oprogramowanie interfejsowe stwarzało możliwość wymiany informacji (które zostały pobrane z oprogramowania skrzynki podawczej organu rejestrującego) z systemem teleinformatycznym. Oprogramowanie interfejsowe było udostępniane przez producenta blankietów, który upublicznił określone w nim struktury, format przekazywanych danych oraz format skanowanych dokumentów. Stosowane struktury dokumentów elektronicznych, wymagane formaty danych oraz protokoły komunikacyjne i szyfrujące musiały odpowiadać wymaganiom, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Funkcjonalność oprogramowania interfejsowego podlegała badaniom akceptacyjnym i testom zdeterminowanym treścią Rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 19 października 2005 r. w sprawie testów akceptacyjnych oraz badania oprogramowania interfejsowego i weryfikacji tego badania²⁹.

Uwzględniając zawartość r.r.i.o.p.t.r. należy zwrócić uwagę na odmiennosć uwidaczniającą się w odniesieniu do udostępniania skrzynki podawczej³⁰ oraz upubliczniania informacji: o wymaganych dokumentach będących załącznikami do przedkładanych wniosków; o podstawach prawnych; o wymaganych opłatach związanych z wnioskami; o numerze konta, na które mogą być wnoszone wymagane przepisami opłaty; o formacie wymaganej jakości zapewniającej odpowiednią czytelność elektronicznych kopii dokumentów dołączanych do przekazywanych żądań. Ogół tego rodzaju danych

28 Dz. U. z 2019 r., poz. 2460 ze zm.

29 Dz. U. z 2005 r., nr 217, poz. 1836.

30 Uwzględniając zawartość art. 3 pkt 17 u.i.d.p.r.z.p. elektroniczna skrzynka podawcza stanowi rozwiązanie techniczne umożliwiające każdemu obywatelowi przekazanie dokumentu elektronicznego do podmiotu publicznego przy wykorzystaniu transmisji danych - zob. Grzegorz Kubalski, Monika Małowiecka, *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz* (Legalis, 2021).

podlegających upublicznieniu można określić mianem tzw. informacji rejestracyjnych. Zawartość r.r.i.o.p.t.r. nie determinuje ani miejsca udostępnienia elektronicznej skrzynki podawczej, ani miejsca upublicznienia informacji rejestracyjnych. W odróżnieniu od uregulowań r.r.i.o.p. nie można w sposób jednoznaczny uznać, że obligatoryjnie jest nim BIP właściwego organu rejestrującego, ale może to być również inna strona internetowa organu administracji publicznej (ściślej mówiąc urzędu obsługującego organ administracji), który odpowiada za czynności rejestracyjne. Na szczególną zaś uwagę zasługuje rozwiązanie wynikające z zawartości art. 19 a ust. 1a u.i.d.p.r.z.p., na mocy którego informacja o adresie elektronicznej skrzynki podawczej udostępnionej przez podmiot publiczny jest umieszczana na ePUAP³¹ przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

W poszukiwaniu związku pomiędzy wskazanymi uprzednio instytucjami prawnymi i jednocześnie w nawiązaniu do rzeczywiście funkcjonujących mechanizmów komunikacji elektronicznej należy odnieść się do zagadnienia uwierzytelniania dokumentacji doręczanej drogą elektroniczną. W kontekście tzw. elektronicznej rejestracji pojazdów chodzi o konieczność uwzględnienia wymagań właściwych dla wzorów przedkładanych wniosków oraz w zakresie opatrywania ich stosownym podpisem. Dopuszczalność przedkładania dokumentacji drogą elektroniczną w tym wypadku jest wyrazem wymiany danych pomiędzy podmiotami publicznymi oraz prywatnymi i jednocześnie trzecim z elementów procesu informatyzacji działalności rejestracyjnej. W myśl § 15 d r.r.i.o.p. wnioski o rejestrację, o czasową rejestrację albo o wyrejestrowanie pojazdu składane drogą elektroniczną miały być adekwatne do wzoru udostępnionego w BIP. Właściciel pojazdu mógł również złożyć wniosek drogą elektroniczną wypełniając odpowiedni formularz udostępniony na stronie BIP, właściwego organu rejestrującego (§ 15 e r.r.i.o.p.). Wypełniony wniosek był przekazywany za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej. Wniosek musiał spełniać warunki podania występującego w postaci elektronicznej ze wskazaniem: imienia i nazwiska lub nazwy właściciela pojazdu oraz jego adresu zamieszkania (siedziby). Uwierzytelnienie wniosku następowało za pomocą podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP bądź też przy pomocy bezpiecznego podpisu elektronicznego³².

31 Będąc systemem teleinformatycznym w którym instytucje publiczne „oferują” przez pojedynczy punkt dostępowy swoje usługi publiczne daje możliwość załatwienia określonej sprawy administracyjnej przez Internet, zob. Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 r., w sprawie zakresu i warunków korzystania z elektronicznej platformy usług administracji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1969).

32 Obowiązujące uregulowania r.r.i.o.p.t.r. nie regulują kwestii związanych z dopuszczalnymi sposobami uwierzytelniania wniosków

Uregulowania r.r.i.o.p. dopuszczały możliwość dwojakiego uwierzytelnienia przedkładanych wniosków występujących w postaci elektronicznej. Pierwsza z wymienionych stanowiła i nadal stanowi kategorię właściwą dla prawa administracyjnego (choć zmieniło się jej nazewnictwo³³) oraz odnosi się do komunikowania jednostek z podmiotami publicznymi – organami administracji publicznej. Jej istnienie i dopuszczalność posługiwania się była (jest) warunkowana uprzednim tzw. stworzeniem i potwierdzeniem profilu zaufanego ePUAP (aktualnie określanego jako profil zaufany). Jak wskazuje ustawodawca potwierdzenia profilu zaufanego dokonuje tzw. punkt potwierdzający bądź też samodzielnie osoba fizyczna występująca z wnioskiem o potwierdzenie³⁴. Podpis potwierdzony za pomocą profilu zaufanego ePUAP wywoływał takie same skutki prawne, jeżeli został utworzony bądź też był przedłożony w okresie ważności profilu zaufanego, o którym mowa powyżej³⁵. Idąc dalej, trzeba wskazać, że dane występujące w postaci elektronicznej (wniosek o rejestrację) sygnowane podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP co do zasady były równoważne pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem tradycyjnym (odręcznym). Ponadto nie można było odmówić ważności i efektywności podpisowi potwierdzonemu profilem zaufanym ePUAP tylko na tej podstawie, że nie występował on

przesyłanych organom rejestrującym, tak jak to miało miejsce pod rządami r.r.i.o.p.

- 33 Ze względu bowiem na możliwości szerszego zastosowania dotychczasowego profilu zaufanego ePUAP prawodawca zdecydował się na nadanie profilowi zaufanemu znaczenia publicznego systemu identyfikacji elektronicznej w rozumieniu eIDAS – Kubalski, Małowiecka, *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*.
- 34 Wniosek tego rodzaju musi być podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego musi zawierać odpowiednie dane (pierwsza sytuacja), przy nieodpłatnym wykorzystaniu środka identyfikacji elektronicznej stosowanego do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego lub innego przedsiębiorcy spełniającego warunki u.i.d.p.r.z.p., o ile środek ten potwierdza odpowiednie dane (druga sytuacja), jak również przy wykorzystaniu profilu osobistego (innego środka identyfikacji elektronicznej bazującego na certyfikacie znajdującym się w warstwie elektronicznej dowodu osobistego) (trzecia sytuacja) - art. 20 c ust. 1 u.i.d.p.r.z.p.
- 35 Zob. też Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie profilu zaufanego i podpisu zaufanego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1194).

w postaci elektronicznej, bądź że modyfikacji uległy dane inne niż te, które posłużyły do potwierdzenia profilu zaufanego danej jednostki³⁶.

W zakresie drugiej z wyróżnionych na gruncie § 15 ust. 3 pkt. 2 r.r.i.o.p. kategorii przeznaczonych do uwierzytelniania tożsamości osoby przedkładającej wnioski, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na stosunki cywilnoprawne, w obrębie to których tego rodzaju instytucja posiadała dominujące znaczenie. Bezpieczny podpis elektroniczny (zwany również kwalifikowanym) na gruncie polskiego ustawodawstwa odnajdował swoje podstawy w zawartości ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (dalej: u.p.el.).³⁷ Stosownie do zawartości niniejszego aktu przez bezpieczny podpis elektroniczny należało rozumieć podpis elektroniczny, który był przyporządkowany wyłącznie do osoby składającej ten podpis. Był on sporządzany za pomocą podlegających wyłącznej kontroli osoby sygnującej – bezpiecznych urządzeń przeznaczonych do składania podpisu elektronicznego i informacji służących do składania podpisu elektronicznego. Był powiązany z danymi, do których został dołączony w taki sposób, że jakkolwiek późniejsza modyfikacja tych danych była z łatwością rozpoznawalna (łatwa do wykrycia) (art. 3 pkt. 2 u.p.el.). Tego rodzaju interpretacja pojęcia bezpiecznego podpisu elektronicznego obowiązywała do dnia 15 października 2016 roku. Zmiana w obrębie polskiego ustawodawstwa została podyktowana wejściem w życie Rozporządzenia PE i Rady nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającej dyrektywę 1999/93/WE³⁸. Jak podkreślano uregulowania u.p.el. „nie przystawały” do rozwiązań europejskich w zakresie identyfikacji elektronicznej

36 Brzmienie aktualnie obowiązujących uregulowań u.i.d.p.r.z.p. odnoszących się do mocy prawnej profilu zaufanego uległo pewnym zmianom. Podpis zaufany bowiem wywołuje skutki prawne, jeżeli został utworzony lub złożony w okresie ważności środka identyfikacji elektronicznej. Co do zasady dane występujące w postaci elektronicznej opatrzone podpisem zaufanym są równoważne pod względem prawnym dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym. Nie można odmówić ważności i skuteczności podpisowi zaufanemu tylko na tej podstawie, że istnieje w postaci elektronicznej. Ponadto ustawodawca na gruncie u.i.d.p.r.z.p. odnosi się do jeszcze jednego środka identyfikacji elektronicznej – profilu osobistego powiązanego z kategorią podpisu osobistego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 9 ustawy dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2020 r., poz. 332 ze zm.).

37 Ostatni obowiązujący tekst jednolity został opublikowany pod następującym adresem: Dz. U. z 2013 r., poz. 262 (dwukrotnie nowelizowany).

38 Dz. Urz. UE L 257 z dnia 28 sierpnia 2014 r., 73.

jednostek, pociągając za sobą konieczność zmiany dotychczasowej terminologii³⁹. Stosownie do zawartości rozporządzenia podpisem elektronicznym są dane w postaci elektronicznej, które są dołączone lub logiczne powiązane z innymi danymi występującymi w postaci elektronicznej, a same jako takie są używane przez sygnującego dokument jako podpis (art. 3 pkt 10). Z kolei jego kwalifikowana postać sprowadza się do zaawansowanego podpisu elektronicznego⁴⁰ składanego za pomocą kwalifikowanego urządzenia przeznaczonego do sygnowania dokumentu. Opiera się na występowaniu kwalifikowanego jego certyfikatu (art. 3 pkt 11). W zakresie polskiego ustawodawstwa należy zwrócić uwagę na zawartość ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (u.u.z.i.i.e)⁴¹. Zastąpiła ona uregulowania u.p.el. W myśl art. 18 u.u.z.i.i.e. podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą certyfikatu wywołuje skutki prawne, jeżeli został złożony w okresie ważności tego certyfikatu. Podpis elektroniczny złożony w okresie zawieszenia certyfikatu przeznaczonego do jego weryfikacji, „nie pociąga za sobą” skutków prawnych. Informacja o zawieszeniu certyfikatu jest upubliczniana w ramach usługi informowania o statusie niniejszego „instrumentu”. Po uchyleniu zawieszenia certyfikatu rezultat prawny podpisu elektronicznego weryfikowanego tym certyfikatem złożony w trakcie zawieszenia następuje z chwilą uchylenia tego niepożądanego stanu (art. 18 ust. 1-3).

Do wniosku zainteresowany rejestracją właściciel dołączał zeskanowane dokumenty wymagane jako załączniki (przy uwzględnieniu prawnie wymaganego formatu dokumentów przesyłanych elektronicznie oraz przy spełnieniu innych wymagań technicznych (przewidzianych przepisami u.i.d.p.r.z.p. oraz r.r.i.o.p.)). Jednym z tego rodzaju załączników było elektroniczne potwierdzenie dokonania opłat tytułem czynności rejestracyjnych bądź też skan jego wersji papierowej. Możliwym było również załączenie zdjęć tablic rejestracyjnych wykonanych metodą cyfrową. Aktualnie w myśl § 25 r.r.i.o.p.t.r. do wniosku przedkładanego za pomocą środków komunikacji elektronicznej właściciel pojazdu dołącza zgodnie z informacją podaną przez organ rejestrujący: dokumenty wymagane przepisami prawa (u.p.r.d., r.r.i.o.p.t.r.) albo ich elektroniczne kopie; zdjęcia tablic rejestracyjnych; elektroniczne potwierdzenie dokonania przelewu opłat bądź też

39 Magdalena Marucha-Jaworska, *Rozporządzenie eIDAS. Zagadnienia prawne i techniczne* (Lex, 2017).

40 Spełniającego warunki: unikalnego przyporządkowania do go podpisującego, umożliwienia ustalenia tożsamości podpisującego za jego pomocą; składania przy użyciu danych służących do składania podpisu elektronicznego, które podpisujący może z dużą dozą pewności używać pod wyłączną swoją kontrolą oraz powiązania z danymi podpisanymi w taki sposób, że każda późniejsza zmiana danych jest rozpoznawalna.

41 Dz. U. z 2020 r., poz. 1173.

elektroniczną kopię dowodu uiszczenia wymaganych należności. Przedstawione uregulowanie koresponduje z zawartością art. 63 § 1 k.p.a., wedle którego żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia mogą być wnoszone m.in. za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej utworzoną na podstawie u.i.d.p.r.z.p.⁴².

4. Podsumowanie

Reasumując przedstawione powyżej rozważania należy wskazać, że proces informatyzacji odnoszący się do aspektu elektronicznego rejestrowania pojazdów opiera się na komunikowaniu informacji i danych, niezbędnych do wykonania czynności rejestracyjnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Z punktu widzenia jednostek – właścicieli pojazdów punkt ciężkości w zakresie identyfikacji przedmiotowego procesu, należy położyć na aspekt wykorzystywania przez zainteresowanych prawnie dopuszczalnych rozwiązań technicznych, w tym urządzeń teleinformatycznych i współpracujących z nimi narzędzi, które umożliwiają im samodzielne i pojedyncze porozumiewanie się na odległość z podmiotami władzy publicznej (środki komunikacji elektronicznej). „Obywatel bowiem oczekuje, że jego partnerem będzie sprawnie działająca, zintegrowana i przyjazna dla niego elektroniczna administracja”⁴³. Z kolei z punktu widzenia tzw. podmiotów publicznych zasadnicze znaczenie posiada korzystanie z funkcjonalności systemów teleinformatycznych w zakresie pozyskiwania, przekazywania oraz gromadzenia danych niezbędnych dla realizacji zadań rejestracyjnych oraz udostępnienie skrzynek podawczych umożliwiających przedkładanie przez zainteresowanych dokumentacji występującej w postaci elektronicznej. Prawidłowość realizacji czynności rejestracyjnych, z racji pozostawania w ścisłym związku z aspektami o charakterze informatycznym jest zdeterminowana poprawnością działania tego rodzaju mechanizmów i oprogramowania. Zawartość tzw. nowego rozporządzenia r.r.p.i.o.p.t.r. z jednej strony uwidacznia posługiwanie

-
- 42 Warto również zwrócić uwagę na art. 63 § 3a pkt 1 k.p.a. odnoszący się do prawnie dopuszczalnych sposobów opatrywania podań występujących w formie dokumentu elektronicznego, kierowanych do organu administracji publicznej. Ustawodawca wskazuje bowiem na dopuszczalność sygnowania tego rodzaju „dokumentacji” kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, jak również dopuszcza uwierzytelnienie jej w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia i integralności weryfikowanych danych występujących w postaci elektronicznej.
- 43 Alicja Sytek, „Rozwój elektronicznej administracji ze szczególnym uwzględnieniem ePUAP i profili zaufanych – wybrane zagadnienia” *Samorząd Terytorialny*, nr 6 (2016) (Lex, 2021).

się skonkretyzowanymi kategoriami prawnymi, z drugiej zaś wykazuje zdecydowanie węższy zakres regulacyjny w porównaniu do uregulowań r.r.i.o.p. Tego rodzaju stan rzeczy nie jest jednoznaczny z pozostawieniem tzw. luk prawnych, czy też zagadnień nieodnajdujących swojej regulacji. Wyjaśnienia dla niniejszej sytuacji należy poszukiwać w charakterze omawianego procesu (jego „coraz większej powszechności” i „stawiania się pewnego rodzaju standardem”, jeśli chodzi o działalność podmiotów realizujących zadania publiczne). Nie bez znaczenia pozostaje również odwoływanie się do rozwiązań i instytucji prawnych, które z racji umiejscowienia ich na gruncie uregulowań u.i.d.p.r.z.p. posiadają generalne zastosowanie w obszarach dotkniętych procesem informatyzacji.

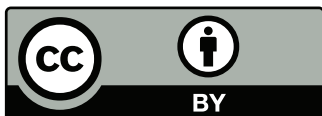
Bibliografia

- Bielińska Sylwia, „Prace w Ministerstwie Cyfryzacji” *Informacja w administracji publicznej*, nr 3 (2019) (Legalis: 2021).
- Burczyński Tadeusz, *Elektroniczna wymiana informacji w administracji publicznej*. Wrocław: Presscom, 2011.
- Cyrul Wojciech, Jerzy Duda, Janusz Opila, Tomasz Pelech- Pilichowski, *Informatyzacja tekstu prawa*. Lex: 2021.
- Darmorost Elżbieta, *Informatyzacja działalności podmiotów realizujących zadania publiczne*. (Lex: 2017).
- Dobkowski Jarosław, „»Personalne« rejestry teleinformatyczne w gminie a ochrona praw jednostki”, [w:] *Wybrane aspekty informatyzacji w samorządach a zasada dobrej administracji*, red. Magdalena Sitek, Piotr Benedykt Zientarski. 36. Warszawa: Kancelaria Senatu, 2019.
- Dobkowski Jarosław, „Czynności materialno-techniczne w rejestracji stanu cywilnego a kodeks postępowania administracyjnego” *Metryka*, nr 1 (2018): 40-41.
- Dobkowski Jarosław, „Rejestry publiczne o charakterze personalnym prowadzone w systemie teleinformatycznym i administracyjne prawo dowodowe” *CASUS*, nr 91 (2018).
- Dokumentacja elektroniczna w podmiotach publicznych*, red., Grażyna Szpor. Lex, 2017.
- Drgas Krzysztof, „Przesłanki wdrażania cyfryzacji jednostek samorządu lokalnego finansowanej ze środków unijnych” *Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny*, nr 1 (2018) (Legalis, 2021).
- E-administracja*. red. Dariusz Szostek. Wrocław: Presscom, 2009.
- Informatyzacja postępowania sądowego i administracji publicznej*. red. Jacek Gołaćyński, Warszawa: C. H. Beck, 2010.

- Jastrzębska Karolina, *Elektroniczna administracja jako narzędzie wdrażania zmian organizacyjnych*. Warszawa: CEDEWU, 2018.
- Kołodziej Maciej, „Stanowisko komputerowe na którym przetwarzane są informacje chronione w tym dane osobowe” *Informacja w administracji publicznej*, nr 4 (2016) (Legalis, 2021).
- Kotowski Wojciech, *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*. Lex, 2017.
- Kubalski Grzegorz, Monika Małowiecka, *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*. Legalis, 2021.
- Kwiatek Błażej, *Dokument elektroniczny w ogólnym postępowaniu administracyjnym*. Lex: 2021.
- Leoński Zbigniew, *Materialne prawo administracyjne*. Warszawa: C. H. Beck, 2009.
- Malinowski Łukasz, *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*. Lex, 2017.
- Martysz Czesław, Grażyna Szpor, Kajetan Wojsyk, *Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz*. Lex, 2017.
- Marucha-Jaworska Magdalena, *Rozporządzenie eIDAS. Zagadnienia prawne i techniczne*. Lex: 2017.
- Mezglewski Artur, Monika Nowikowska, Justyna Kurek, *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz*. Legalis, 2021.
- Pietrasz Piotr, *Informatyzacja polskiego postępowania przed sądami administracyjnymi a jego zasady ogólne*. Lex, 2021.
- Podrecki Paweł, *Prawo Internetu*. Warszawa: Lexis Nexis, 2004.
- Prawne i ekonomiczne aspekty komunikacji elektronicznej*. red. Jacek Gołączyński. Warszawa: Lexis Nexis, 2003.
- Prawo administracyjne*, red. Jan Boć. Wrocław: Kolonia Limited, 2010.
- Sibiga Grzegorz, „Informatyzacja administracji publicznej” *Edukacja Prawnicza*, nr 3 (2011): 3-7.
- Sibiga Grzegorz, *Stosowanie technik informatycznych w postępowaniu administracyjnym ogólnym*. Legalis, 2021.
- Sieber Ulrich, „The Emergence of Information Law”, [w:] *Law, Information and Information Technology*, red. Eli Lederman, Ron Shampira. 14 i n. Haga: Kuwer Law Intenational, 2001.
- Stefański Ryszard A., *Prawo o ruchu drogowym. Komentarz* Lex: 2017.
- Sytek Alicja, „Rozwój elektronicznej administracji ze szczególnym uwzględnieniem ePUAP i profili zaufanych – wybrane zagadnienia” *Samorząd Terytorialny*, nr 6 (2016) (Lex, 2021).
- Wojsyk Kajetan, „Informatyzacja rejestrów publicznych a bezpieczeństwo państwa”, [w:] *Rejestry publiczne. Jawność i interoperacyjność*, red. Agnieszka Gryszczyńska. 192. Warszawa: C. H. Beck, 2016.

X- lecie CBKE. Księga pamiątkowa z okazji dziesięciolecia Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej i Studentckiego Koła Naukowego – Blok Prawa Komputerowego, red. Ewa Gallewska, Sylwia Kotecka. Wrocław: Oficyna Prawnicza, 2012.

Zimmermann Jan, *Prawo administracyjne*. Warszawa: Wolters Kluwer, 2008.

This article is published under a Creative Commons Attribution 4.0 International license.

For guidelines on the permitted uses refer to <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>